

ХИМИКОТЕХНОЛОГИЧЕН И МЕТАЛУРГИЧЕН УНИВЕРСИТЕТ

Утвърждавам, (п)
проф. д-р инж. Сеня Терзиева-Желязкова
Ректор

**ПРАВИЛНИК
ЗА ПРИЕМ НА СТУДЕНТИ В ОКС „БАКАЛАВЪР” И ОКС „МАГИСТЪР”
СЛЕД СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ**

София, 2020

РАЗДЕЛ I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1. (1) С този правилник се определят условията за кандидатстване и приемане на български граждани и граждани на държави от Европейския съюз и Европейското икономическо пространство, завършили средно образование, за студенти в Химикотехнологичен и металургичен университет (ХТМУ).

(2) Чуждестранни граждани от страни извън Европейския съюз и Европейското икономическо пространство кандидатстват при условията на чл. 95, ал. 8 от Закона за висше образование.

(3) Лицата, завършили висше образование и придобили образователно-квалификационна степен (ОКС) „Бакалавър” или „Магистър” след средно образование, не могат да кандидатстват за друго висше образование, субсидирано от държавата, в същата или по-ниска от притежаваната от тях образователно квалификационна степен съгласно чл. 91 ал. (7) от ЗВО, с изключение на тези, които кандидатстват за обучение в приоритетни професионални направления или защитени специалности, както и на студенти, които имат сключен договор с работодател при условията и по реда на чл. 95а

РАЗДЕЛ II

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Чл. 2. (1) В ХТМУ могат да кандидатстват и да бъдат приети за обучение български граждани, в т. ч. лица с двойно гражданство, едно от които е българско, които притежават диплома за средно образование, позволяваща им достъп до обучение във висше училище.

(2) Завършилите средно образование в чуждестранни училища, могат да кандидатстват за студенти след признаване на дипломата им за средно образование по съответния ред описан в чл. 165 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Чл. 3. В ХТМУ могат да кандидатстват за всички специалности, форми на обучение и основание за прием лица, отговарящи на следните условия:

1. да имат завършено средно образование, позволяващо им достъп до обучение във висше училище;
2. да са български граждани и граждани на Европейския съюз и на Европейското икономическо пространство;

3. са чуждестранни граждани, които могат да кандидатстват по реда, установен за български граждани ако:

- имат статут на постоянно пребиваващи на територията на Република България, което се удостоверява с документ за самоличност, издаден от съответните държавни органи на Република България;
- имат статут на бежанци, удостоверен с документ, издаден от Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет;
- са от българска народност, удостоверена по реда на ПМС №103/1993 г. или удовлетворяват изискванията на ПМС №228/1997 г.

Чл. 4. Отстранени студенти могат да възстановят студентските си права, като кандидатстват по съответния ред, за специалността и формата на обучение, в която са се обучавали, при условие, че имат успешно заверени два семестъра, по актуално действащия учебен план в съответствие с чл. 71, ал. 1 от Правилника за учебна дейност на ХТМУ. Семестриално завършилите студенти, на които им предстои само дипломна защита, завършват по учебния план, по който са се обучавали.

РАЗДЕЛ III

ПОДАВАНЕ НА ДОКУМЕНТИ И КАНДИДАТСТВАНЕ

Чл. 5. Приемането на студенти за ОКС „бакалавър” и „магистър“ след средно образование за редовна и задочна форма на обучение се извършва чрез една от следните възможности:

1. полагане на кандидатстудентски изпит по Химия и опазване на околната среда или по Математика;
2. с оценка от държавен зрелостен изпит (ДЗИ) по:
 - „Химия и опазване на околната среда” или ДЗИ по същия профилиращ предмет – за всички специалности;
 - „Математика” или ДЗИ по същия профилиращ предмет – за всички специалности;
 - „Физика и астрономия” или ДЗИ по същия профилиращ предмет – за всички специалности;
 - „Биология и здравно образование” или ДЗИ по същия профилиращ предмет – за всички специалности;
 - „Български език и литература” – за всички специалности;

- „Английски, Немски или Френски език” или ДЗИ по същия профилиращ предмет – за специалностите с изучаване на съответния език
 - „География и икономика” или ДЗИ по същия профилиращ предмет – за специалности Индустриален мениджмънт, Инженерна екология и опазване на околната среда, Енергийна и екологична ефективност, Металургия;
 - профилиращ предмет „Информатика“ или „Информационни технологии“- за специалностите от професионално направление 5.2;
 - Задължителен държавен изпит за придобиване на професионална квалификация по теория и практика на професията;
3. оценка от състезания или друга инициатива на ХТМУ определени от АС на университета с ранг на кандидатстудентски изпит;
 4. оценка от конкурсен изпит по един от предметите, изброени в т. 2 на този член, положен в друго висше училище, удостоверена с официален документ;
 5. оценка от национални състезания и олимпиади, организирани от МОН;
 6. за специалностите с обучение на чужд език се изисква допълнително минимален хорариум от 278 часа за съответния език от задължителната подготовка в дипломата за средно образование или тест удостоверяващ ниво на владеене на езика;

Чл. 6. Кандидат-студентите подават чрез онлайн платформата на ХТМУ по предварително обявен график следната информация:

1. лични данни: три имена, ЕГН, лични e-mail и телефон, точен постоянен адрес по документ за самоличност и месторождение (град, държава);
2. сканиран оригинал на дипломата за средно образование и удостоверение за завършен първи гимназиален етап (десети клас) на кандидат-студента;
3. завършилите чуждестранни училища представят сканиран оригинал на удостоверение за завършено средно образование, издадено от МОН, Регионалното управление на образованието по местоживееие и/или НАЦИД, съдържащо преизчислените по шестобалната система оценки по отделните предмети;
4. сканирано копие на документ за преведена по банков път кандидатстудентска такса. Внесена такса не се възстановява на кандидат-студента;
5. сканирана лична карта.

РАЗДЕЛ IV

ФОРМИРАНЕ НА СЪСТЕЗАТЕЛЕН БАЛ

Чл. 7. (1) Състезателният бал за участие в класиране се формира по следния начини:

- Оценката по Химия и опазване на околната среда от удостоверение за завършен първи гимназиален етап на средно образование (O1)

- Оценката по Математика от дипломата за средно образование (O2)

- Една от следните оценки (O3):

1. Оценката по Физика и астрономия от удостоверение за завършен първи гимназиален етап на средно образование

2. Оценката по Биология и здравно образование от удостоверение за завършен първи гимназиален етап на средно образование

- Една от следните оценки (O4):

1. оценката от положен кандидатстудентски изпит;

2. ДЗИ по „Химия и опазване на околната среда” или ДЗИ по същия профилиращ предмет – за всички специалности;

3. ДЗИ по „Математика” или ДЗИ по същия профилиращ предмет – за всички специалности;

4. ДЗИ по „Физика и астрономия” или ДЗИ по същия профилиращ предмет – за всички специалности;

5. ДЗИ по „Биология и здравно образование” или ДЗИ по същия профилиращ предмет – за всички специалности;

6. ДЗИ по „Български език и литература” – за всички специалности;

7. ДЗИ по „Английски, Немски или Френски език” или ДЗИ по същия профилиращ предмет – за специалностите с изучаване на съответния език

8. ДЗИ по „География и икономика” или ДЗИ по същия профилиращ предмет – за специалности Индустриален мениджмънт, Инженерна екология и опазване на околната среда, Енергийна и екологична ефективност, Металургия;

9. ДЗИ по профилиращ предмет „Информатика“ или „Информационни технологии“ - за специалностите от професионално направление 5.2;

10. Задължителен държавен изпит за придобиване на професионална квалификация по теория и практика на професията;

11. национални състезания и олимпиади, организирани от МОН;

12. състезания или друга инициатива на ХТМУ, определени от АС на Университета с ранг на приеман изпит;

(2) Оценката се формира по формулата $O1+O2+O3+(2 \times O4)$

(3) Максималният бал на кандидат-студента е 30,00.

РАЗДЕЛ V

КОНКУРСНИ ИЗПИТИ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ПИСМЕНИТЕ РАБОТИ

Чл. 8. (1) Учебното съдържание за всеки кандидатстудентски изпит се определя в съответствие с действащите учебни планове и учебни програми на средните училища в Република България;

(2) Тестовете за кандидатстудентските изпити и състезания с ранг на конкурсен изпит се подготвят от комисия, назначена със заповед на Ректора;

(3) Кандидатстудентските изпити в ХТМУ се провеждат по графика за кандидатстудентската кампания утвърден от АС на ХТМУ;

Чл. 9. (1) Кандидатстудентските изпити започват в предварително обявен час и са с продължителност 2 астрономически часа. Те са писмени и анонимни;

(2) Кандидат-студентите се явяват в определената зала половин час преди започване на изпита, като представят лична карта и документ за платена кандидатстудентска такса;

(3) На изпит се допуска използването само на химикалка, пишеща със син цвят. За изпита могат да се използват и черен молив, триъгълник, пергел, гума, както и справочници по математика (одобрени от МОН) и Периодична система на елементите;

(4) В особени случаи изпитите могат да се проведат и онлайн при същите условия описани в т. 1-3 през официалната дигитална платформа на университета, като се спазва изискването за шифриране на кандидатите.

Чл. 10. (1) При доказано преписване или опит за преписване, както и при нарушаване на анонимността на изпита, писмената работа се анулира и кандидат-студентът се лишава от по-нататъшно участие в изпита;

(2) Когато има неволно нарушаване на анонимността, кандидат-студентът е длъжен да заяви това на член от комисията. В такъв случай се дава нов изпитен кандидатстудентски комплект;

(3) Кандидат-студентите предават писмената си работа на отговорника на залата, който в негово присъствие запечатва големия плик с писмената му работа и малкото пликче с фиша, на който са записани личните данни на кандидата.

Чл. 11. Конкурсните изпити по немски, френски и английски език се оценяват с „издържал” и „неиздържал“.

Чл. 12. (1) Всяка писмена работа се проверява и оценява от двама оценители, независимо един от друг. Критериите за оценка се изработват от комисията, назначена със заповед на Ректора;

(2) Когато разликата между двете оценки е до 0.5, тя се закръглява в полза на кандидат-студента. При по-голяма разлика между оценките се провежда трето (арбитражно) преглеждане и оценяване на писмената работа, което е окончателно.

Чл. 13. (1) След обявяване на резултатите от изпитите, по график, кандидат-студентите могат да идентифицират писмените си работи и да проверят дали не е допусната техническа грешка;

(2) Обявените резултати от изпитите и състезанията са окончателни и не подлежат на преоценка.

РАЗДЕЛ VI

КЛАСИРАНЕ И ЗАПИСВАНЕ НА НОВОПРИЕТИ СТУДЕНТИ

Чл. 14. (1) Класирането се извършва по низходящ ред на бала и по реда, по който кандидат-студента е посочил специалностите и формите на обучение в своето заявление.

(2) Класирането се извършва по специалности и форми на обучение, в съответствие с утвърдения от Министерски съвет брой на приеманите за обучение по професионални направления студенти.

Чл. 15. (1) ХТМУ провежда три класирания, всяко от които е последвано от период на записване на класираните кандидат-студенти по утвърден график;

(2) При останали незаети места след трето класиране, се обявява допълнителен прием за попълване на свободните места;

(3) Кандидат-студентите се информират за резултатите от класиранията и сроковете за записване от интернет страницата на ХТМУ (www.uctm.edu);

(4) Всички кандидат-студенти, класирани по първа желана специалност и незаписали се в срок, не участват в следващото класиране, освен ако не заявят изрично това свое желание чрез подаване на заявление в свободен текст до Ректора на ХТМУ.

Чл. 16. Записването на новоприетите студенти се извършва със заповед на Ректора в сроковете посочени в предварително обявения график.

Чл. 17. При записването си кандидат-студентите попълват и предоставят:

1. комплект документи за новоприети студенти (по образец);

2. 3 снимки с формат 3.5/4.5 сантиметра (паспортен);
3. документ за платена по банков път семестриална такса, определена с Постановление на Министерски съвет, приета от АС на ХТМУ и утвърдена със заповед на Ректора за текущата година;

Чл. 18. (1) Приетите за студенти, но незаписали се в определените срокове, независимо от причините за това, не получават статут на студенти и губят окончателно правата си на кандидат-студенти. Техните места се запълват от следващите по бал некласирани кандидат-студенти на университета;

(2) На записалите се студенти, които впоследствие се отказват от обучението си в ХТМУ не се възстановяват никакви заплатени до момента на тяхното отказване такси;

(3) За попълване на незаетите места могат да участват и кандидат-студенти, неподали документи в ХТМУ, в определените в графика срокове. Кандидатстването, класирането и записването им става съгласно този правилник;

(4) записването за студент става от деня на издаване на заповед от Ректора на ХТМУ;

(5) всякакъв вид административни документи свързани със студентското състояние на даден студент се издават не по-рано от деня на издаване на заповедта на Ректора за записване.

РАЗДЕЛ VII

ПРИЕМ НА ЧУЖДЕСТРАННИ ГРАЖДАНИ ЗА СТУДЕНТИ В ХТМУ

Чл. 19. (1) В ХТМУ могат да кандидатстват чужденци, които притежават документ за завършено средно образование, осигуряващо им достъп до обучение във висшите училища на страната, в която е придобито средното образование;

(2) Чужденци могат да кандидатстват в ХТМУ:

1. в изпълнение на междуправителствени спогодби за образователен, научен и културен обмен – класираните кандидати се представят от Министерство на образованието и науката;

2. съгласно актове на Министерски съвет (ПМС №103/1993г. и ПМС №228/1997г.) класираните кандидати се представят от Министерство на образованието и науката;

3. съгласно постановление № 264/25.07.22.025г. на Министерски съвет за приемане на чуждестранни граждани или лица без гражданство, получили временна закрила на територията на Република България, за студенти в българските държавни висши

училища.

4. при условията и по реда, установени за българските граждани:

- ако са постоянно пребиваващи на територията на Република България. Постоянното пребиваване се удостоверява с документ за самоличност, издаден от Министерството на вътрешните работи на Република България;

- чужденци, на които е предоставен статут на бежанци. Статутът на бежанец се удостоверява с документ, издаден от Националното бюро за териториалното убежище и бежанците към Министерския съвет;

5. всички чужденци, извън изброените по-горе категории, кандидатстват за обучение срещу заплащане във валута, съгласно чл. 95, ал. 8 от ЗВО.

(3) За специализация могат да кандидатстват чужденци със завършено висше образование;

(4) Чужденци могат да кандидатстват и да се обучават като студенти само в редовна форма на обучение;

(5) Минималният среден успех от учебните предмети от документа за завършено средно образование, които са балообразуващи за специалността, за която кандидатства лицето, не може да бъде по-нисък от 62 на сто от максималната стойност по системата за оценяване в страната, в която е придобито средното образование.

Чл. 20. (1) Кандидатите подават следните документи до 1 септември в годината на кандидатстване:

- формуляр по образец с кратки биографични данни, съдържаща желаната специалност;
- копие от документа за завършено средно образование заедно с приложението с оценките или съответно удостоверение за признаване на средно образование, придобито в училище на чужда държава;
- документ, издаден от компетентен орган, с който се удостоверява правото на кандидата да продължи обучението си във висшите училища на страната, в която е придобито средното образование;
- удостоверение издадено от РУО, МОН и/или НАЦИД за оценяване и признаване на завършено средно образование.

(2) Кандидатите представят задължително:

- медицинско свидетелство, издадено в едномесечен срок преди датата на кандидатстването и консулски заверено от съответните органи в страната, от която лицето кандидатства;
 - 3 снимки с формат 3.5/4.5 сантиметра;
 - копие от чуждестранен паспорт. Кандидатите с двойно гражданство, едното от които е българско, го удостоверяват с копие на документ за самоличност на български граждани;
 - документ за владее на български език на ниво В2 съгласно Общата европейска езикова рамка, издаден от висше училище в Република България – за кандидатите, които ще се обучават на български език и няма да преминават езикова и специализирана подготовка
- Чуждестранните кандидати, които не владеят български език се записват за обучение в ХТМУ след успешно завършена езикова подготовка по български език;
- Чуждестранните граждани, които владеят български език, могат да се записват в университета след успешно полагане на изпит.

(3) Дипломата за завършено образование на кандидата трябва да бъде заверена, преведена и легализирана в съответствие с разпоредбите на международните договори на Република България с държавата, в която са издадени, а при отсъствие на такива - по общия ред на заверките, преводите и легализациите.

(4) Всички документи се подават на български език лично от кандидата или от упълномощен представител.

Чл. 21. (1) Чужденците се приемат за студенти чрез конкурс по документи и при спазване на допълнителните изисквания на университета;

(2) Решението за приемане или отхвърляне на кандидатите се взема от ХТМУ в едноседмичен срок след подаване на документите.

Чл. 22. (1) Документите на кандидатстващите при условията на чл.95 ал.8 от ЗВО чуждестранните граждани се изпращат в МОН с оглед изпълнението на процедурата по издаване на виза за дългосрочно пребиваване – виза тип „D“

(2) МОН издава Удостоверение за приемане на кандидат-студентите за обучение;

(3) Документите за издаване на виза тип „D“ се подават от самия кандидат или упълномощено от него лице, в дипломатическите или консулските представителства на Република България в съответната държава, откъдето е кандидатът;

(4) След получаване на виза тип „D“ и пристигането им в Република България кандидатите се записват за студенти в съответната специалност, съответно в

подготвителен курс по език. При записване за обучение за езикова и специализирана подготовка, която се провежда извън Химикотехнологичен и металургичен университет, чуждестранният студент подава Заявление, с което се задължава след завършване на курса да се запише за студент в 1 курс в избрана от него специалност в ХТМУ.

Чл. 23. (1) Чуждестранните студенти, приети по чл. 19, са длъжни да се дипломират най-късно на третата (ликвидационна) изпитна сесия за защита на дипломна работа, определена с учебния план;

(2) Студентите, които не се дипломират в срока по ал. 1, губят студентските си права.

Чл. 24. Чуждестранните студенти, приети по чл. 19, ал. 1, т. 1 и 2, получават стипендии в размери, съгласно правилата на постановление № 90/2000 г. на Министерски съвет и Правилата и указанията на ХТМУ за отпускане на стипендии за съответната учебна година;

Чл. 25. Чуждестранните студенти, приети по чл. 19, ал. 2, т. 1 и 2, получават стипендия до края на месеца, през който се провежда първата редовна сесия за дипломни защиты. За времето, през което отсъстват от учебни занятия по причини, непредвидени в правилника на висшето училище, те не получават стипендия.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. От кандидатстудентска и семестриална такси се освобождават студенти редовна или задочна форма на обучение, за които държавата осигурява средства за издръжка на обучението през учебната година: сираци, хора със сензорни увреждания и други с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто, военноинвалиди, и военнопострадали и лица, които към момента на навършване на пълнолетие са с предприета мярка за закрила по реда на Закона за закрила на детето - настаняване в приемно семейство, социална услуга от резидентен тип или специализирана институция, майки с деца до 6-годишна възраст и диспансеризираните, имат право на специални облекчения, ако такива са регламентирани в други правилници на университета.

Горепосочените факти се удостоверяват с официален документ.

§ 2. Братя и сестри, до 26 годишна възраст, живеещи в едно домакинство към момента на извършване на плащането, обучаващи се в ОКС „бакалавър” и ОКС магистър“ след средно образование, редовна форма на обучение, заплащат една семестриална такса.

§ 3. Братя и сестри, приети в различни специалности могат да бъдат записани в една специалност, след подаване на заявление до Ректора.

§ 4. Кандидат-студенти кръгли сираци, инвалиди и многодетни майки кандидатствали в ХТМУ, се приемат в рамките на плана при минимален бал. При същите условия се приемат и близнаци, ако единият от тях е приет.

§ 5. Служебна бележка за издържан конкурсен изпит в ХТМУ не се издава.

§ 6. Кандидат-студенти, послужили си с измама, се отстраняват от участие в кандидатстудентския изпит и при необходимост се уведомява прокуратурата за търсене на наказателна отговорност.

§ 7. Справки и информация по приемането и записването на студентите се дават само от упълномощени служебни лица, лично на кандидат-студента. За невярна информация, давана от други лица, ХТМУ не носи отговорност.

§ 8. Заявления и сигнали по кандидатстудентски въпроси се подават до Ректора на ХТМУ до началото на учебната година.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 9. Правилникът е изработен на основание на Закона за висше образование и Наредба за държавните изисквания за приемане на студенти във висшите училища на Република България..

§ 10. Този правилник е приет на заседание на Академичния съвет, състоял се на 22.04.2020 г. и е изменен и допълнен с решения на Академичния съвет от 17.02.2021г., 24.11.2021г., 28.02.2024 г., 21.02.2025 г., 13.08.2025 г. и 11.02.2026 г.

§ 11. Измененията и допълненията към правилника влизат в сила от датата на приемането на АС.